

Socijalna filozofija:

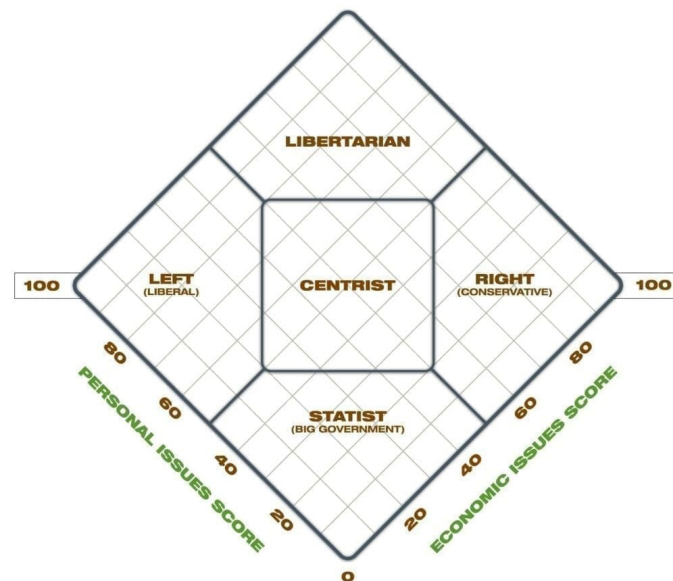
Politika i geopolitika

Uvod

- Politika se tradicionalno dijeli na lijevo i desno
- ovo je još iz francuske revolucije (jakobinci i žirondinci)
- Jos danas se koristi, ali zastarjelo
- Lijevo=socijalizam, desno=konzervativizam

Novi sustavi

- Temelj suvremene političke ideologije jest hoćemo li u slučaju sukoba dvaju najvećih ideala (slobode i jednakosti) preferirati slobodu ili jednakost
- Osobne slobode, ekonomske slobode

Konzervativizam

- Filozofijski neinteresantan, jer želi sačuvati status quo
- Srodan teoriji društvenog ugovora jer izjednačuje legitimnost i legalnost
- Antiteza konzervativizmu je progresivizam/reformizam (a ne liberalizam)
- Moralnost i zakoni trebaju biti isto
- N.b. Da postoji neka stranka u RH koja želi vratiti monarhiju, ona **ne bi bila konzervativna!**

Socijalizam

- Danas najčešći u svom "desnom" obliku, socijaldemokraciji
- "Lijevi" oblik je komunizam, koji je totalitarizam, tako da nije demokratski/višestranački sustav
- Socijalizam zastupa ideju ekonomske redistribucije
- U najjednostavnijem obliku: ljudi daju državi prema svojoj mogućnosti, a primaju prema svojoj potrebi
- Veliki problem financiranje...

Liberalizam

- Progresivan, preferira jednakost
- male ekonomske slobode, visoke osobne slobode
- Preferiraju se legalna prava
- Liberalan pristup zakonima je da zakoni ne smiju kodificirati moralnost nego trebaju biti minimum koji će osigurati funkcioniranje društva
- John Rawls: "društvene nejednakosti su dopuštene, ako su na korist onima koji su ugroženiji"

Libertarijanizam

- Preferira slobodu, preferira prirodna prava
- Može biti progresivan i konzervativan
- Visoke ekonomske slobode, visoke osobne slobode
- Dijeli se na minarkizam i anarhokapitalizam
- Vrlo teško može doći na vlast jer je cilj smanjenje ili dokidanje državnih institucija
- Primjer Argentine pokazuje da su libertarijanske politike odlična "šok terapija" za stabilizaciju ekonomski propalih društava

Libertarijanski kontraprimjer Rawlsu (**ovako treba izgledati filozofija**)

- Alice je odvjetnica i zarađuje 100 eur na sat (i može raditi koliko god sati želi). Bob je vrtlar i traži 10 eura na sat da sredi Alicein vrt. Za srediti vrt, Alice treba jedan sat, a Bobu osam sati. Je li Alice isplati unajmiti Boba ili da sama to napravi?

Geopolitika

- Naziv za politiku između država
- Unutar redovne politike, postoji država koja je centar interesa i koja ima ulogu regulatora
- Unutar geopolitike postoje države i činitelji (actors) kojih ima daleko manje i politika je sličnija dogovoru pojedinaca
- Unilateralno, bilateralno
- Makar se danas izmišljaju nadržavni entiteti, oni u ontološkom smislu ne postoje osim nominalno

Rat

- Postoji li pravedan rat?
- Ako neka država muči svoje stanovništvo, postoji li moralno pravo druge države da intervenira?
- Ako jedna država napadne drugu, postoji li obveza (ili izlika) za intervenciju?
- *Casus Belli*